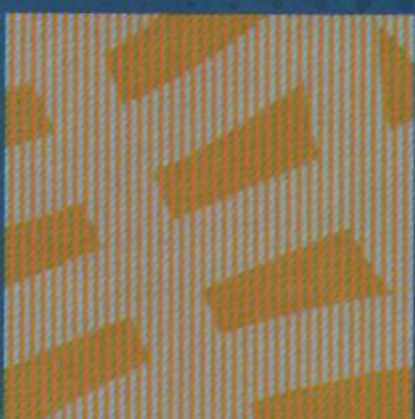
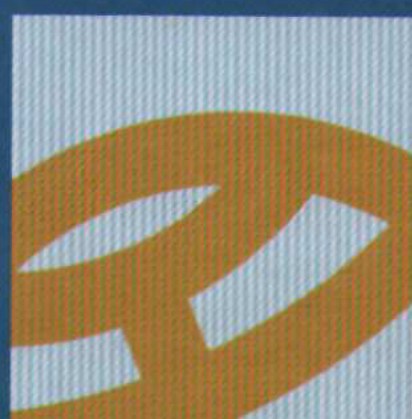

ВЕЛИЧКО Т. П., КОВАЛЬЧУК В.І., КОЛОМАЦЬКА Л.І.

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ПОСІБНИК

УДК 657
ББК 65.052
В-27

Схвалено і рекомендовано до друку вченою радою Інституту підвищення кваліфікації керівних кадрів Національної академії державного управління при президентові України (протокол №1/1-5 від 18 січня 2011 р.)

Рецензенти:

Кущенко Віра Іванівна – доктор економічних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, завідувач відділу проблем розвитку соціальної сфери Ради по вивченню продуктивних сил України Національної академії наук України.

Макаренко Ольга Анатоліївна – кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник, старший науковий співробітник науково-організаційного відділу апарату Президії НАПН України.

Чуб Олена Олександрівна – кандидат економічних наук, доцент кафедри банківської справи Київського Національного економічного університету імені Вадима Гетьмана.

Бухгалтерський облік: Навчально-методичний посібник/ Величко Т. П., Ковальчук В.І., Коломацька Л.І. – К.: ОРАНТА, 2011 р., – 360 с.

ISBN 978-966-8754-26-5

Навчально-методичний посібник є навчальним виданням із систематизованим теоретичним матеріалом, практичними завданнями, що відповідає офіційно затвердженій навчальній програмі з дисципліни «Бухгалтерський облік» і рекомендується як для аудиторних занять, так і для самостійного навчання.

Посібник буде корисний учням студентам ПТНЗ та ВНЗІ-ІІ р.а., які навчаються спеціальністю 5.050301 «Товарознавство та комерційна діяльність», викладачам, слухачам системи підвищення кваліфікації і перекваліфікації, а також бухгалтерам, керівникам підприємств і організацій, працівникам фінансових і економічних служб, які прагнуть підвищити свою кваліфікацію.

УДК 657
ББК 65.052
В-27

ISBN 978-966-8754-26-5

© Величко Т. П., Ковальчук В.І., Коломацька Л.І., 2011
© ТОВ «ОРАНТА», 2011

ЗМІСТ

Передмова.....	7
Умовні позначення.....	11
Розділ I. Теоретичні основи бухгалтерського обліку	12
Теоретичний матеріал до розділу. Основні поняття	14
1.1. Загальна характеристика бухгалтерського обліку	20
1.2. Предмет і метод бухгалтерського обліку	25
1.3. Класифікація господарських засобів і джерел їх утворення	30
1.4. Баланс, його призначення і побудова	37
1.5. Рахунки бухгалтерського обліку.	41
1.6. Подвійний запис, його суть і значення. Взаємозв'язок між балансом і рахунками	48
1.7. Документація	53
1.8. Інвентаризація	59
1.9. Загальне поняття облікових регістрів і форм бухгалтерського обліку. Засоби виправлення помилок у бухгалтерських записах	65
1.10. Практичні роботи	
№1 Ознайомлення з планом рахунків бухгалтерського обліку.....	70
Методичні вказівки і завдання для самостійного вивчення матеріалу з тем:	73
1.11. Вивчення статей активу і пасиву балансу. Порядок ведення подвійного запису операцій.	74
1.12. Види рахунків бухгалтерського обліку та їх призначення	77
1.13. Взаємозв'язок між балансом і рахунками	82
1.14. Функції, які виконують документи. Порядок перевірки й опрацювання документів.....	83
1.15. Основи організації бухгалтерського обліку	87
Тематичне оцінювання № 1	89
Розділ II. Бухгалтерський облік у торгівлі	96
Теоретичний матеріал до розділу. Основні поняття	101
Тема 2.1. Основи торгівельної діяльності	106

2.1.1. Організаційні основи торгівельної діяльності, поняття ліцензування і патентування. Договори постачання.....	106
2.1.2. Формування цін на товари	113
2.1.3. Торгові націнки та знижки	120
2.1.4. Практичні роботи	124
№ 2. «Заповнення довіреності. Ознайомлення з реквізитами договору постачання»	124
№ 3. «Рішення задач щодо ціноутворення. Підрахування процентних сум»	134
Методичні вказівки і завдання для самостійного вивчення матеріалу з тем:	138
2.1.5. Поняття обліку реалізації товарів оптом. Складення договору постачання	139
2.1.6. Поняття обліку реалізації товарів транзитом і по бартеру	147
Тематичне оцінювання № 2	152
Тема 2.2. Облік товарних операцій у роздрібній торгівлі	154
2.2.1. Облік надходження і реалізації товарів в роздріб. Облік тари у роздрібній торгівлі	154
2.2.2. Облік реалізації товарів у розстрочку. Порядок відпустки товарів по безготівковому розрахунку	161
2.2.3. Товарні втрати в торгівлі і товарне псування. Профілактика пересортиці	170
2.2.4. Інвентаризація товарних запасів. Документальне оформлення інвентаризації	177
2.2.5. Поняття комісійної торгівлі та порядок її здійснення	187
2.2.6. Порядок приймання товару за кількістю і якістю	192
2.2.7. Практичні роботи	197
№ 4. «Розцінювання накладної, вивчення реквізитів закупочного акту»	198
№ 5. «Складання рахунку-фактури, складання бухгалтерської довідки на отримання кредиту»	203
№ 6. «Складання опису-уцінки, акту про бій, лом, псування товарів»	207
№ 7. «Складання акту уцінки товарів, узятих на комісію»	211
№ 8. «Звітність матеріально-відповідальних осіб»	213
Методичні вказівки і завдання для самостійного вивчення матеріалу з тем:	217
2.2.8. Облік реалізації товарів через дрібно-роздрібну систему.....	218
2.2.9. Складання прибутково-видаткової накладної. Вивчення відмінних особливостей складання транспортної накладної	223

2.2.10. Облік переоцінки товарів та документальне оформлення. Складання акту переоцінки	226
2.2.11. Складання акту про нестачу, лишки товарів при прийманні. Ознайомлення з формою розрахунку природних втрат.....	229
2.2.12. Документальне оформлення інвентаризації товарно-матеріальних цінностей	232
Тематичне оцінювання № 3.	239
Тема 2.3. Облік грошових коштів і розрахункових операцій	244
2.3.1. Види кас. Документальне оформлення і облік касових операцій	244
2.3.2. Облік операцій на поточних рахунках в національній валюті	253
2.3.3. Семінарське заняття з теми «Облік дебіторської заборгованості».....	259
2.3.4. Практичні роботи	261
№ 9. «Документальне оформлення відряджень. Звітність по головній касі».	266
Методичні вказівки і завдання для самостійного вивчення матеріалу з тем:	266
2.3.5. Облік операцій на поточних рахунках в іноземній валюті	267
2.3.6. Облік безготівкових розрахунків. Складання рахунку на попередню оплату	268
2.3.7. Облік витрат торгових підприємств	271
Тематичне оцінювання № 4.	275
Тема 2.4. Облік розрахунків по оплаті праці.....	280
2.4.1. Характеристика видів заробітної плати, та порядку її нарахування.....	280
2.4.2. Порядок оформлення і облік розрахунків по оплаті праці	286
2.4.3. Практична робота з теми:	290
№ 10. «Нарахування заробітної плати, розрахунок оплати праці по середньому заробітку, інші розрахунки по заробітній платі»	294
Методичні вказівки і завдання для самостійного вивчення матеріалу з тем:	294
2.4.4. Синтетичний і аналітичний облік розрахунків по оплаті праці	295
2.4.5. Розрахунки по заробітній платі	297
Тематичне оцінювання № 5	303
Тема 2.5. Облік основних фондів	305
2.5.1. Визнання, класифікація та оцінка основних засобів	310
2.5.2. Поняття документального оформлення, надходження і руху основних засобів та здійснення їх аналітичний облік	310

2.5.3. Необоротні матеріальні активи, малоцінні швидкозношувані предмети, їх облік	314
2.5.4. Амортизація і амортизаційний фонд. Порядок проведення ремонтів ОЗ	319
2.5.5. Інвентаризація основних засобів та малоцінних, швидкозношуваних предметів	323
Методичні вказівки і завдання для самостійного вивчення матеріалу з тем:	328
2.5.6. Синтетичний облік основних засобів	329
2.5.7. Облік надходження основних засобів. Порядок нарахування та облік амортизації та витрат по ремонту	331
2.5.8. Облік вибуття та переоцінка	333
2.5.9. Поняття капіталу, його видів і обліку	335
Тематичне оцінювання № 6	336
Тема 2.6. Бухгалтерська і фінансова звітність	338
2.6.1. Основні вимоги до фінансової звітності та принципи її складення	338
2.6.2. Структура і зміст балансу	343
2.6.3. Податкова звітність	347
Методичні вказівки і завдання для самостійного вивчення матеріалу з тем:	350
2.6.4. Формування в обліку фінансових результатів	351
2.6.5. Структура та зміст звітів про фінансові результати, і рух грошових коштів	353
2.6.6. Структура і зміст Звіту про власний капітал. Поняття про аудит.....	354
Тематичне оцінювання № 7	356
Використана література	359